

Τῷ Ιερωτάτῳ Μητροπολίτῃ Κισάμου καὶ Σελίνου, ύπεροτίμῳ καὶ ἔξαρχῳ Εσπεριάς Κρήτης, κυρίῳ Ἀμφιλοχίῳ Προέδρῳ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καὶ τῷ Ἐντιμολογιατάτῳ Δρὶ Κωνσταντίνῳ Ζορμπᾶ, Ἅρχοντι Ιερομνήμονι τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, Γενικῷ Διευθυντῇ τῆς Ὁρθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, χάριν καὶ εἰρήνην παρά Θεοῦ.

Μετά χαρᾶς ἀποστέλλομεν τόν παρόντα Πατριαρχικόν χαιρετισμόν διά τὸ διοργανωθέν ύπό τοῦ Ἰνστιτούτου Θεολογίας καὶ Οἰκολογίας τῆς Ὁρθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης ἔκτον Διεθνές Οἰκολογικόν Συνέδριον (23 – 26 Σεπτεμβρίου 2019), μὲ θέμα: «Οἰκολογική καὶ Περιβαλλοντική Ἡθική», εἰς τό ὅποιον συμμετέχουν ἐκπρόσωποι Ἐκκλησιῶν, διεκλησιαστικῶν ὁργανισμῶν, ἵερῶν μονῶν, περιβαλλοντικῶν ὁργανώσεων καὶ ἀκαδημαϊκῶν ἰδρυμάτων.

Συνεπληρώθησαν ἐφέτος 30 ἔτη ἀπό τῆς καθιερώσεως ύπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῆς 1^{ης} Σεπτεμβρίου, ἔορτῆς τῆς Ἰνδίκτου, ὡς «Ἡμέρας προστασίας τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος». Εἰς τὴν περίοδον αὐτήν, κατά τὴν ὅποιαν ἡ ἀνθρωπότης ἐβίωσεν ἐντόνως τὰς περιβαλλοντικάς καὶ κοινωνικάς ἐπιπτώσεις τῆς παγκοσμίου οἰκολογικῆς κρίσεως, ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία ἀνέλαβε ποικίλας σχετικάς πρωτοβουλίας, ὡργάνωσε διεθνῆ συνέδρια, συνειργάσθη μὲ ἐκπροσώπους τῆς πολιτικῆς καὶ τῶν θρησκειῶν, μὲ κοινωνικούς φορεῖς καὶ οἰκολογικά κινήματα, ἀνέδειξε τὰς πνευματικάς καὶ ἡθικάς ὁίζας τοῦ οἰκολογικοῦ προβλήματος καὶ τὴν ἐπείγουσαν ἀνάγκην κοινῆς ἀντιμετωπίσεως του, εύαισθητοποίησε καὶ ἐνέπνευσεν ἀναριθμήτους ἀνθρώπους καλῆς θελήσεως καὶ τὴν νέαν γενεάν διά τὴν ἀνάγκην σεβασμοῦ τῆς ἀκεραιότητος τῆς δημιουργίας καὶ στρατεύσεως διά τὴν προστασίαν της. Άποτελεῖ μεγάλην εὐλογίαν, ὅτι τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον εἶναι ἡ πρώτη Ἐκκλησία, ἡ ὅποια ἀνέπτυξε καὶ προέβαλε τὰς οἰκοφιλικάς διαστάσεις τοῦ χριστιανικοῦ εὐχαριστιακοῦ καὶ ἀσκητικοῦ ἥθους.

Ἐπιθυμοῦμεν νά ύπενθυμίσωμεν καὶ πρός ύμᾶς, ὅτι αἱ δράσεις τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας διά τὴν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος δέν ύπῆρξαν μία περιστασιακή ἀντίδρασις εἰς τὴν σύγχρονον οἰκολογικήν κρίσιν, ἀλλά πηγάζουν ἀπό τὴν θεολογίαν της. Ἡ ζωή τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἔμπρακτος οἰκολογία, εἶναι «σχολείον οἰκολογικῆς εὐθύνης». Κατά τὴν ὄρθοδοξον θεολογικήν οἰκολογίαν, ἡ ἀντικειμενοποίησις καὶ ἐκμετάλλευσις τῆς κτίσεως ύπό τοῦ ἀνθρώπου εἶναι διαστρέβλωσις τῆς χριστιανικῆς κοσμολογίας καὶ ἀνθρωπολογίας καὶ ὅχι ἡ συνέπειά των, ὡς ύπεστηρίχθη ύπό τῆς κριτικῆς κατά τὰς τελευταίας δεκαετίας. Ἡ καταστροφή τοῦ περιβάλλοντος εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς τραγικῆς φήμεως καὶ ἀλλοτριώσεως τῆς σχέσεως τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεόν, τῆς ἀμαρτίας, ἡ ὅποια ἡλλοίωσε καὶ τὴν σχέσιν τοῦ ἀνθρώπου πρός τὴν κτίσιν. Ἡ οἰκολογική κρίσις εἶναι ἀπότοκος τῶν διχασμῶν καὶ τῶν ἀδιεξόδων τῆς αὐτοσωτηριακῆς καὶ αὐτογνώμονος ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου.

Εἰς τὴν παράδοσιν τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ ἀσκητική παραίτησις ἀπό «κυριαρχικά δικαιώματα» τοῦ ἀνθρώπου ἐπί τῆς φύσεως καὶ ἡ εὐχαριστιακή χρῆσις τῆς δημιουργίας ἀνήκουν εἰς τὸν πυρῆνα τῆς ταυτότητος τοῦ πιστοῦ. Ἡ ὄρθοδοξος πίστις, ἡ λατρευτική ζωή, τό εὐχαριστιακόν ἥθος, ἡ ἀσκητική ἀπλότης, ὁ κοινοτικός τρόπος τοῦ βίου,

έμπειρικλείουν τήν μέριμναν διά τήν κτίσιν. Έπι τῆς βάσεως αύτῆς, ἐστηρίξαμεν κάθε πρωτοβουλίαν, ή όποια συμβάλλει εἰς τήν ἀνάπτυξιν οἰκολογικοῦ ἥθους, ἐμπράκτου προστασίας τῆς κτίσεως, καὶ εἰς τήν ἑδραιώσιν ἐνός οἰκοφιλικοῦ πολιτισμοῦ. Διεκηρύξαμεν ὅτι εἶναι ἀδύνατον νά ύπάρξῃ ἀληθής πρόοδος, ἐάν αὕτη ἐκτυλίσσεται εἰς βάρος τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καὶ τῆς βιωσιμότητός του. Έτονίσαμεν τήν συνάφειαν περιβαλλοντικῶν καὶ κοινωνικῶν προβλημάτων καὶ τήν ἀποτελεσματικότητα κοινῆς προσεγγίσεών των. Κατεβάλομεν ποικίλας προσπαθείας διά τήν συνειδητοποίησιν τῆς ἀνάγκης παγκοσμίου κινητοποιήσεως καὶ συνεργασίας διά τήν ἀντιμετώπισιν τοῦ μεγαλυτέρου ἵσως προβλήματος εἰς τήν ιστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος, τό όποιον δέν ἀπειλεῖ ἀπλῶς τήν ποιότητα τῆς ζωῆς μας, ἀλλά καὶ αὐτήν ταύτην τήν ἐπιβίωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ή οἰκολογική εὐθύνη, ή οἰκοφιλική συμπεριφορά, ό σεβασμός πρός τήν ιερότητα καὶ τήν ὁραιότητα τῆς δημιουργίας, εἶναι ή σύγχρονος «κατηγορική προστακτική» διά σύνολον τήν ἀνθρωπότητα. Δέν ἀρκεῖ νά ἐκφράζωμεν τήν ἀγωνίαν ἡμῶν διά τήν ἀπειλουμένην φύσιν, ἀλλά ὀφείλομεν νά ἀγωνιζώμεθα σθεναρῶς διά τήν προστασίαν της. Καί μόνον ή κλιματική ἀλλαγή καὶ αἱ ἐπιπτώσεις της δέν ἐπιτρέπουν ἀδιαφορίαν καὶ ἐφησυχασμόν. Εἶναι ἀφελής ή ἀποψις ὅτι τό οἰκοσύστημα ἔχει τήν δύναμιν νά ἀνανεώνεται συνεχῶς, παρά τάς ἐντόνους ἀνθρωπογενεῖς ἐπιβαρύνσεις του.

Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, ἐθέσαμεν ὑπό τήν αἰγίδα τῆς ἡμῶν Μετριότητος τό παρόν Διεθνές Συνέδριον τῆς Όρθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, ή όποια προβάλλει, καὶ εἰς τό θέμα τῆς προστασίας τοῦ περιβάλλοντος, τάς θέσεις τῆς Μητρός Ἐκκλησίας. Καθ' ὅλην τήν πεντηκονταετή ζωήν της ὑπῆρξε τόπος συναντήσεως, συνεργασίας καὶ συμπνευματισμοῦ, καλλιεργείας ἐμπιστοσύνης εἰς τήν δύναμιν τοῦ διαλόγου, τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἐπιστήμης, τοῦ κοινοῦ ἀγῶνος διά τήν εἰρήνην καὶ τήν καταλλαγήν, πεδίον ἀναπτύξεως οἰκουμενικοῦ πνεύματος καὶ «βιωμένου οἰκουμενισμοῦ», ἀναδείξεως τοῦ πολιτισμικοῦ, ἡθικοῦ καὶ πνευματικοῦ δυναμισμοῦ τῆς Όρθοδοξίας. Μέ τάς δράσεις της, ή Όρθοδοξος Ακαδημία Κρήτης ἀπέδειξε καὶ ἀποδεικνύει ὅτι ή συνεχής χριστιανική καλή μαρτυρία ἐν τῷ κόσμῳ «περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος» καὶ ὅχι ή ἄγονος ἐσωστρέφεια ἀποτελεῖ τήν ὀρθήν κατανόησιν καὶ βίωσιν τοῦ «οὐκ ἐκ τοῦ κόσμου» χαρακτῆρος τῆς Ἐκκλησίας.

Μέ αὐτάς τάς σκέψεις, ἐπευλογούντες τό παρόν Διεθνές Οἰκολογικόν Συνέδριον καὶ συγχαίροντες τοῖς συμβαλοῦσιν εἰς τήν προσετοιμασίαν καὶ ὀργάνωσιν αὐτοῦ καὶ πᾶσι τοῖς συνέδροις διά τήν παρουσίαν των, εὐχόμεθα ἐπιτυχῆ κατά πάντα διεξαγωγήν αὐτοῦ καὶ λυσιτελῆ συμπεράσματα, καταστέφοντες δέ ὑμᾶς καὶ τούς συνεργάτας σας διά τῆς Πατριαρχικῆς ἡμῶν εὐλογίας, ἐπικαλούμεθα ἐπί πάντας ὑμᾶς καὶ ἐπί τόν εὐσεβῆ κρητικόν λαόν τήν χάριν καὶ τό ἔλεος τοῦ φιλανθρώπως πάντα οἰκονομοῦντος Δημιουργοῦ τῆς κτίσεως καὶ Δοτῆρος παντός ἀγαθοῦ ἐν Τριάδι προσκυνούμενου Θεοῦ.

βιθ' Σεπτεμβρίου κγ'

Ἐγων γνωγές ἀχαριτοῖς ἐν χειρῶν ἀσέργοις
Φιλανθρώπου μίαν διάνοιας οὐρανού τὸν αὐχένα